

Θ Καλημέρα σας κ. Λέκκα ποιά είναι η κατάσταση στη χώρα με τις χωματερές;

Από τα στοιχεία του ΥΠΕΧΩΔΕ για το έτος 2005 προκύπτει ότι στη χώρα στις αρχές του 2005 υπήρχαν 1.453 χώροι όπου λάμβανε χώρα ανεξέλεγκτη ρίψη και ταφή απορριμμάτων και 1.173 χώροι οι οποίοι πλέον είναι ανενεργοί. Η προθεσμία από την Ευρωπαϊκή Ένωση για το κλείσιμο και αποκατάστασή τους λήγει το τέλος του 2007. Από εκεί και πέρα θα επιβληθούν πρόστιμα. Σε σύνολο 2.626 ενεργών και ανενεργών χωματερών στη χώρα, οι 312 (το 12% του συνόλου) βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από ρέμα μόνιμης ροής, ενώ οι 638 (το 24,3%) σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από δασική έκταση. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει και την αναγκαιότητα όχι απλά κλεισίματος των χωματερών αυτών αλλά και αποκατάστασής τους. Όπως καταλαβαίνετε η επιλογή των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (Χ.Α.Δ.Α.) έγινε χωρίς ειδικά κριτήρια.

Θ Ο αριθμός των ενεργών και ανενεργών χωματερών είναι πολύ μεγάλος. Ποιά πρέπει να είναι η προσέγγισή μας στο θέμα και πόσο αποτελεσματική μπορεί να είναι;

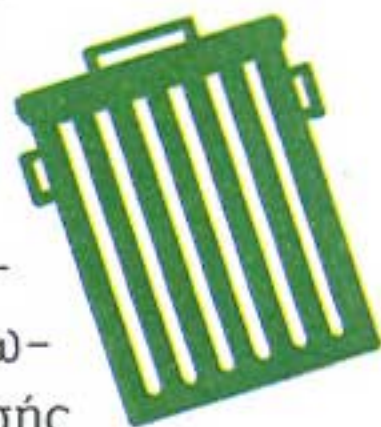
Η ύπαρξη τόσων πολλών χωματερών δημιουργεί σήμερα ένα πολύπλοκο πρόβλημα. Για κάθε τέτοιο χώρο απαιτείται ειδικός τρόπος αντιμετώπισης λόγω κυρίως των διαφορετικών φυσικογεωλογικών συνθηκών αλλά και της διαφορετικής φύσης των αποτιθέμενων υλικών.

Θ Είναι χαρακτηριστικό ότι το έτος 1999 έκλεισε ο μεγαλύτερος αριθμός των Χ.Α.Δ.Α. Που το αποδίδετε αυτό;

Αυτό αποδίδεται στην συνένωση πολλών κοινοτήτων και τη δημιουργία Καποδιστριακών Δήμων που έλαβε χώρα το 1999. Είναι ένα από τα πλεονεκτήματα του Καποδιστριακού τα οποία συνειδητοποιήσαμε εκ των υστέρων. Πριν του 1999 κάθε κοινότητα είχε και τη χωματερή της πλησίον του χωριού. Με τη συνένωση των κοινοτήτων οι περισσότερες χωματερές έκλεισαν και κάθε δήμος κράτησε ανοιχτή μια το πολύ δύο θέσεις απόρριψης (ως επί το πλείστον τις λιγότερο δυσμενείς). Παράλληλα έχει βελτιωθεί η διακομιδή και η συμπίεση των απορριμμάτων γιατί κάθε δήμος έχει πλέον απορριματοφόρα και μια εξειδικευμένη υπηρεσία καθαριότητας. Επιπρόσθετα δημιουργεί καλύτερες υποδομές όπως περιφράξη και κυρίως ζώνη πυροπροστασίας γύρω από τις χωματερές, γεγονός που έχει

ΦΑΚΕΛΟΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

ΣΥΝΕΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ

Ο κ. Ευθύμιος Λέκκας είναι Καθηγητής

Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι συντονιστής του Προγράμματος «Τεχνικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων» που του έχει ανατεθεί από την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ) και το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω του οποίου η ερευνητική του ομάδα έχει πραγματοποιήσει 550 περίπου μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων για Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (Χ.Α.Δ.Α.)

μειώσει αισθητά τον αριθμό των πυρκαγιών που προκαλούνται είτε από ηθελπημένη καύση είτε από αυτανάφλεξη των απορριμμάτων. Σκεφτείτε μόνο ότι στις περισσότερες κοινότητες το ρόλο του απορριματοφόρου έπαιζε συχνά κάποιο αγροτικό όχημα το οποίο και απέθετε τα σκουπίδια συνήθως στο κοντινότερο ρέμα, ασυμπίεστα.

Θ Ένα παράδειγμα προς αποφυγή είναι η περιοχή του Θριασίου πεδίου όπου έχουν εντοπιστεί σημαντικά προβλήματα ρύπανσης. Ποια είναι η εικόνα από την έρευνά σας στην περιοχή;

Η μόλυνση στον υδροφόρο ορίζοντα της ευρύτερης περιοχής του Ασπροπύργου και του Θριασίου είναι οριστική. Τα υπόγεια νερά είναι επιβαρημένα με κάθε είδους ρύπους και βαρέα μέταλλα από τα κατάλοιπα της κορεσμένης χωματερής των Άνω Λιοσίων. Τα αποστραγγίσματα των απορριμμάτων αυτής της χωματερής θα τροφοδοτούν και θα ρυπαίνουν επί δεκαετίες τον υδροφόρο ορίζοντα στην περιοχή.

Θ Για να μεταφερθούμε στην Περιοχή της ΒΑ Αττικής. Πως αξιολογείτε τη σημερινή κατάσταση στην περιοχή;

Κοιτάζτε στην περιοχή υπάρχουν δυστυχώς ακόμα και σήμερα ανεξέλεγκτες χωματερές. Βέβαια εδώ πρέπει να τονιστεί ότι κάποιες κοινότητες κινήθηκαν εγκαίρως όπως οι Κοινότητες Πολυδενδρίου και Καπανδριτίου οι οποίες έκλεισαν τις χωματερές, έχουν πραγματοποιήσει μελέτες περιβαλλοντικής αποκατάστασης και πιθανότατα θα ενταχθούν σε προγράμματα αποκατάστασης.

Θ Έχετε εικόνα από χωματερές της περιοχής;

Ναι. Θα έλεγα μάλιστα ότι είναι και από τους πιο επιβαρημένους χώρους. Ο Χ.Α.Δ.Α. Καπανδριτίου ήταν και από τους χειρότερους που έχουμε δει. Λειτουργούσε ανελλιπώς για περίπου 40 χρόνια και υπολογίζουμε ότι έχουν αποθεθεί πάνω από 20.000 τόνοι απορριμμάτων. Μάλιστα είναι και από τις δυσκολότερες περιπτώσεις γιατί έχει δημιουργήσει ένα τεχνητό ανάγλυφο ύψους 25 μέτρων, το ανώτερο τμήμα του οποίου παρουσιάζει ήδη μικρές ολισθήσεις. Είναι ευτύχημα ότι η θέση αυτή έκλεισε γιατί είχε φτάσει πλέον στα όριά της.

Θ Πιστεύετε ότι η περιοχή της ΒΑ Αττικής μπορεί να δεχθεί Χ.Υ.Τ.Α.;

Είναι σαφές ότι η ΒΑ Αττική δεν μπορεί να δεχθεί Χ.Υ.Τ.Α.. Οι περιοχές Πολυδενδρίου, Βαρνάβα που είχαν προεπιλεγεί στο παρελθόν ήταν σκανδαλωδώς ακατάλληλες κάτι που φάνηκε και από τις εμπεριστατωμένες μελέτες των καθηγητών κ. Δ. Παπανικολάου και του κ. Ι. Κουμαντάκη, και τις παρεμβάσεις του Ακαδημαϊκού καθηγητή

κ. Χ. Ζερεφού και των καθηγητών κ. Μ. Οικονόμου και κ. Σ. Σκουνάκη. Μάλιστα η περιοχή του Πολυδενδρίου εκτός του ότι ήταν και χωρικά περιορισμένη βρισκόταν εκτεταμένη του υδροκρίτη της υδρολογικής λεκάνης της λίμνης του Μαραθώνα. Εκτός αν θεωρηθεί ως μοναδικό πλεονέκτημα η εύκολη πρόσβαση μέσω της γειννιάσσης με την Εθνική οδό, που εγγυάται και πολύ μικρό κόστος μεταφοράς. Αλίμονο όμως αν σκεφτόμαστε υπό αυτούς τους όρους.

Θ Η περιοχή Μαυροβούνι του Γραμματικού;

Και η περιοχή του Γραμματικού που έχει προεπιλεγεί παρουσιάζει προβλήματα. Μπορεί τα προβλήματα να μην είναι τόσο σοβαρά όσο οι προηγούμενες θέσεις, αλλά αυτό δεν αναιρεί το γεγονός της ακαταλληλότητάς της.

Θ Ποια είναι η λύση;

Κοιτάζτε η λύση δεν ξεκινάει από την προεπιλογή χώρου Χ.Υ.Τ.Α.. Αυτό είναι λάθος. Αυτή η νοοτροπία, που έχει και το χαμηλότερο κόστος, είναι προ πολλού ξεπερασμένη και τριτοκοσμική. Η λύση ξεκινάει από την διαχείριση των σκουπιδιών και σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητη και η συνεργασία του κάθε πολίτη χωριστά.

Θ Με λίγα λόγια λέτε ότι οι Χ.Υ.Τ.Α. πλέον έχουν ξεπεραστεί;

Ακριβώς, πρέπει να μιλάμε πλέον για Χ.Υ.Τ.Υ. (Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων). Το μεγαλύτερο μέρος των απορριμμάτων πρέπει να ανακυκλώνεται μηχανικά ενώ τα οργανικά μέρη μέσω βιολογικής επεξεργασίας να μετατρέπονται σε κομπόστ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η ποσότητα η οποία οδεύει προς ταφή να είναι πολύ μικρότερη σε σχέση με τις ποσότητες που οδηγούνται σήμερα στους Χ.Υ.Τ.Α.. Αυτό όμως προϋποθέτει μια πολύ καλή διαχείριση. Άρα το γεγονός αυτό μπορεί να μειώσει και τον απαιτούμενο αριθμό των Χ.Υ.Τ.Α.. Πάντως τελευταία γίνονται πλέον βήματα προς σ' αυτό το θέμα. Τέλος όσον αφορά το θέμα της ΒΑ Αττικής, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αν μια περιοχή γειτονική της Αττικής όπως π.χ η Ριτσώνα η οποία θεωρείται πιο κατάλληλη από άλλες να αποκλείεται επειδή ανήκει σε άλλο νομό. Θεωρώ τη λογική αυτή στενόμυαλη και επικίνδυνη.

Το θέμα αυτό θα πρέπει να ανοίξει ξανά. Είναι αδιανόητο ενώ η υπόλοιπη Ελλάδα να καρπούται όλα τα θετικά αποτελέσματα από τις υποδομές και εγκαταστάσεις της Αττικής (χρήση αεροδρομίων και λιμενικών εγκαταστάσεων, υπηρεσιών, βιομηχανικών προϊόντων, πολιτιστικών δραστηριοτήτων κ.α.) να μην συμμετέχει στην συμπαρομαρτούμενη συνδιαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων - απορριμμάτων.

ΑΛΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 2 • ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2007

Ενημερωτικό Δελτίο Νέων Εξωραϊστικού Συλλόγου Μικροχωρίου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΒΑΡΝΑΒΑ

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ - ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

